

VI. INFORMACJE

1. Konferencja naukowa o liturgii na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

W dniu 17 maja 2012 r. Zakład Liturgiki i Homiletyki Wydziału Teologicznego UŚ w Katowicach przy współudziale Papieskiej Akademii Teologicznej w Watykanie zorganizował kolejną międzynarodową konferencję naukową. W tym roku temat konferencji brzmiał: *Liturgia i psychologia*. Konferencja składała się z dwóch części.

W pierwszej części po powitaniu przez dziekana Wydziału było sześć trzydziestominutowych referatów (w nawiasach podajemy nazwiska referentów). *Psychologia a kult liturgiczny: powody refleksji nad takim zagadnieniem* (ks. prof. dr M. Sodi, UPS - Rzym), *Obrzęd w świetle psychologii religii* (ks. prof. UKSW dr hab. Romuald Jaworski, UKSW), *Osoba i wspólnota w celebracji liturgicznej* (ks. mgr lic. S. Kreczmański, UŚ), *Uczucia i emocje u podstaw przeżyć wewnętrznych i zewnętrznych postaw* (prof. dr C. Calvano, UPS - Rzym), *Czas i obrzęd: składowe autentycznych przeżyć* (ks. prof. dr M. Augé, Instytut S. Anselmo – Rzym), *Elementy materialno-przestrzenne w liturgii* (ks. prof. UŚ dr hab. A. Żądło, UŚ).

Po tych referatach był czas na dyskusję i przerwę na kawę, po czym wygłoszone zostały kolejne cztery referaty: *Wymiar terapeutyczny obrzędu liturgicznego: czy to możliwe?* (dr K. Gašior, UJK), *Trema w mówieniu i działaniu o charakterze publicznym. Perspektywa psychologiczna* (ks. dr hab. D. Krok, UO), *Kontakt z muzyką podczas liturgii: od neurofizjologii do duchowości* (ks. dr P. Sobierajski, Akademia Muzyczna w Katowicach) i *Celebracja liturgiczna a pobożność ludowa* (ks. prof. dr hab. H.J. Sobeczko, UO).

Również po tych referatach miała miejsce dyskusja, a po niej nastąpiło zakończenie obrad.

2. Katechezy bp. Z. Kiernikowskiego dostępne na CD

Siedlecka Kuria Diecezjalna wydała płytę CD „Ziemia Obiecana – obietnica i sprzeniewieranie się”. Płyta zawiera zapis katechez biskupa siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego wygłoszonych do uczestników spotkań, organizowanych w ramach programu duszpasterskiego „Chrzest w życiu i misji Kościoła”.

Znajdują się na niej cztery katechezy: „Zanim wejdiesz do Ziemi Obiecanej”, „Objęcie Ziemi Obiecanej obrazem życia w mocy Chrztu”, „Sprzeniewieranie się wobec Boga historii”, „Grzechy pierwszych królów”. Pomędzy poszczególnymi katechezami można usłyszeć nagrania utworów na barokowych organach Joachima Wagnera.

Program „Chrzest w życiu i misji Kościoła” ma na celu wprowadzenie wiernych na drogę dojrzałej wiary i pogłębienie w nich chrześcijańskiego życia w świetle biblijnej historii zbawienia. Płyta jest do nabycia w Wydziale Duszpasterskim Kurii Diecezjalnej w Siedlcach.

3. List Papieża do biskupów niemieckich w sprawie tłumaczenia słów konsekracji kielicha

W liście do abpa Roberta Zolitscha, przewodniczącego Konferencji Biskupów Niemiec, podpisanym w dniu 14 kwietnia 2012 r., papież Benedykt XVI zaapelował o poprawne tłumaczenie słów wypowiedzianych przez Pana Jezusa podczas Ostatniej Wieczerzy, a powtarzanych przez kapłana podczas przeistoczenia. W tekście łacińskim mówi się o ofierze Chrystusa złożonej „pro multis” – „za wielu”, natomiast w dotychczasowym tłumaczeniu na język

niemiecki występuje „für alle” – „za wszystkich”. Papież wzywa do jednolitego tłumaczenia na język niemiecki łacińskiej formuły „pro multis” i podkreśla konieczność odpowiedniej katechezy.

Polski przekład tego listu znajduje się na s. 5-8 niniejszego numeru „Anamnesis”.

4. Niemcy: nabożeństwa na facebooku?

Radio Watykańskie informowało w dniu 18 kwietnia 2012 r., że Kościół w Niemczech sceptycznie patrzy na rozwój facebookowych nabożeństw. Bp Gebhard Fürst, przewodniczący komisji Episkopatu Niemiec ds. mediów skrytykował pierwszą katolicką liturgię Słowa przy użyciu portali społecznościowych w Niedzielę Palmową. Biskup powiedział, że „prawdziwa liturgia potrzebuje obecności całego człowieka, tymczasem komunikacja w sieci jest rozpixselowana”. Jego zdaniem prawdziwej wspólnoty doświadczają się przez bezpośrednie spotkanie i świętowanie.

W obecności kilkunastu młodych wiernych kapłan po znaku krzyża i formule „Pan z wami” zwrócił się przed kamerą do wspólnoty wirtualnej: „Witam na pierwszym facebookowym nabożeństwie. Nazywam się Dietmar Heeg i witam was, użytkowników facebooka, gdziekolwiek się przyłączyliście i gdziekolwiek teraz jesteście”. Podczas liturgii słowa internauci mogli pisać komentarze dotyczące homilii i formułować własne wezwania modlitwy wiernych. Niektóre z nich kapłan odczytywał z komputera i odnosił się do nich na bieżąco. Większość dotyczyła bezpośrednio treści liturgii. Jednak choć niektórzy internauci pisali, że cieszy ich taka forma nabożeństwa, na które nie muszą wychodzić z domu, a Ewangelię mogą usłyszeć przy picu kawy.

Informacje o tym eksperymencie podaje czasopismo „Gottesdienst” 46 (2012) nr 9, s. 73.

5. Konferencja naukowa „Tajemnica Boga i człowieka w roku liturgicznym” (cz. III) i jubileusz ks. prof. dr. hab. Bogusława Nadolskiego TChr na UKSW w Warszawie

Sekcja Liturgiki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie zorganizowała w dniu 16 kwietnia 2012 r. konferencję naukową połączoną z obchodami jubileuszu 55-lecia święceń prezbiteratu i 50-lecia pracy naukowej ks. prof. dr. hab. Bogusława Nadolskiego TChr. Konferencja ta była kontynuacją dwóch wcześniejszych sesji pod tym samym tytułem: „Tajemnica Boga i człowieka w roku liturgicznym”. Przed konferencją ks. prof. Nadolski przewodniczył Mszy św., w czasie której homilię wygłosił ks. prof. Jacek Nowak.

Po Mszy św. prodziekan WT UKSW ks. prof. UKSW dr hab. Piotr Tomasik otworzył konferencję i przekazał Jubilatowi gratulacje od kard. Kazimierza Nycza – Wielkiego Kancelarza Uniwersytetu. W czasie tej części konferencji wygłoszono następujące referaty: ks. prof. KUL dr hab. Bogusław Migut: *Misterium paschalne w roku liturgicznym w nauce Soboru Watykańskiego II*, ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński: *Anamnetyczny wymiar roku liturgicznego* i ks. prof. dr hab. Jacek Nowak: *Historia kalendarza liturgicznego*.

Po referatach była dyskusja i przerwa, następnie rozpoczęła się Sesja jubileuszowa z wręczeniem książki pamiątkowej ks. prof. dr. hab. Bogusławowi Nadolskiemu TChr. Najpierw pomysłodawca i redaktor książki, ks. prof. Jacek Nowak zaprezentował temat i zawartość publikacji oraz odczytał niektóre z nadesłanych listów gratulacyjnych i wręczył je Jubilatowi. Było wśród nich pismo prefekta Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów

kard. Antonio Cañizaresa Llovera. Z kolei głos zabrał rektor UKSW ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski. Mówił o znaczącym wkładzie prof. Nadolskiego w rozwój polskiej teologii, czego dowodem jest jego imponujący dorobek naukowo-dydaktyczny i dziękował mu także za zasługi dla ATK i UKSW. Następnie oficjalnie wręczył Jubilatowi księgę pamiątkową.

Księga nosi tytuł *Misterium Chrystusa w roku liturgicznym* i zawiera naukowe refleksje przyjaciół i współpracowników ks. prof. Nadolskiego, a wydała ją wydawnictwo Towarzystwa Chrystusowego „Hlondianum”. Księga została wręczona na uczelni, z którą ks. prof. Nadolski był naukowo związany przez wiele lat, najpierw w ramach ATK, a następnie UKSW. Na uroczystość przyjechali m.in. przyjaciele i wychowankowie ks. Profesora reprezentujący różne ośrodki liturgiczne w Polsce. Obecni byli także współbracia chrystusowcy na czele z przełożonym generalnym ks. Tomaszem Sielickim.

Po wręczeniu księgi słowa uznania, gratulacji i życzeń wypowiedzieli inni zgromadzeni reprezentujący różne instytucje i ośrodki liturgiczne w Polsce: w imieniu Towarzystwa Chrystusowego – przełożony generalny ks. Tomasz Sielicki; w imieniu środowiska krakowskiego – ks. prof. Stefan Koperek, przyjaciel Jubilata; w imieniu ośrodka lubelskiego i wszystkich polskich liturgistów – ks. prof. Czesław Krakowiak; ks. prof. Daniel Brzeziński z UMK w Toruniu, ks. dr Dominik Ostrowski z Wrocławia i na koniec ks. prof. Jacek Nowak – przewodniczący sekcji liturgiki na WT UKSW. Przemówił także ks. prof. Bogusław Nadolski, który dziękował Panu Bogu i ludziom oraz wyraził nadzieję, że Opatrzność pozwoli mu jeszcze działać i realizować kolejne pomysły i zamierzenia.

6. Przesłanie Ojca Świętego do bpa Trewiru na otwarcie pielgrzymowania do „Świętej Tuniki” z okazji 500-lecia jej publicznego pokazywania (katedra w Trewirze, 13 kwietnia 2012)

W dniach od 13 kwietnia do 13 maja 2012 r. w katedrze w Trewirze (Niemcy) miało miejsce pokazanie „Świętej Tuniki” w 500-tną rocznicę jej pierwszego publicznego pokazania. Z tej okazji papież Benedykt XVI napisał do biskupa Trewiru Stephana Ackermanna przesłanie. Polski przekład tego przesłania papieskiego drukujemy na s. 9-10 obecnego numeru biuletynu.

7. Nominacja konsultorów Kongregacji ds. Świętych

14 kwietnia 2012 r. Papież mianował konsultorów Kongregacji ds. Świętych. Zostali nimi: Mons. Luis Manuel Cuña Ramos; ks. Filippo Urso; o. Wojciech Giertych, O.P.; ks. Antonio Escudero Cabello, S.D.B.; o. Marek Rostkowski, O.M.I.; o. Alfonso Amarante, C.S.S.R. oraz dwie siostry zakonne: s. Albarosa Ines Bassani, S.V.D.I. i s. Grazia Loparco, F.M.A.

8. Kard. Ouellet legatem papieskim na 50. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Dublinie oraz na obchody 500-lecia pokazania Świętej tuniki Chrystusa w Trewirze

7 kwietnia 2012 r. Biuro Prasowe Stolicy Apostolskiej poinformowało, że kard. Marc Ouellet, prefekt Kongregacji ds. Biskupów, będzie reprezentował papieża Benedykta XVI podczas 50. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Dublinie.

Ponadto podano, że wspomniany kardynał będzie reprezentował Papieża podczas uroczystości 13 kwietnia br. w katedrze w Trewirze, gdzie zostanie wystawiona Święta tunika Chry-

stusa, o którą – zgodnie z przekazem Ewangelii – żołnierze rzymscy rzucili los przed rozpoczęciem Jego drogi krzyżowej na Golgotę.

9. Ustanowienie nowych nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej we Włocławku i w Katowicach

Bp Wiesław Mering, biskup włocławski, w dniu 31 marca 2012 r. ustanowił w kościele seminaryjnym św. Witalisa we Włocławku 30 nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej. W homilii biskup przypomniał o wielkiej wartości posługi nadzwyczajnych szafarzy Eucharystii, która w Kościele była obecna od pierwszych lat jego istnienia. „Jak wielka jest sprawa, której szafarze oddają talenty, czas i siły. Szafarz musi bronić krzyża i nauki Kościoła. Musi bronić Ewangelii, dlatego że ona pogłębia i wzmacnia nas w wierności Chrystusowi... Jeżeli Ewangelia nas nie zmienia, jeżeli liturgia nas nie zmienia, to po cóż ona w naszym życiu?” Biskup mówił także: „Nadzwyczajny szafarz Komunii świętej to przede wszystkim człowiek w pełni rozumiejący liturgię, od sprawowania której zależy wiara i życie Kościoła”.

Na zakończenie Mszy św. biskup złożył podziękowania pod adresem ks. prałata Krzysztofa Koneckiego i ks. Radosława Nowackiego – dyrektora Wydziału Duszpasterstwa Kurii Diecezjalnej za ich wkład w przygotowanie i stałą formację szafarzy nadzwyczajnych Komunii świętej diecezji włocławskiej.

25 marca 2012 r. metropolita katowicki abp Wiktor Skworec ustanowił w katedrze Chrystusa Króla w Katowicach 240 nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej. W homilii powiedział m.in. do kandydatów: „Od dzisiaj w szczególnie sposób będziecie z Nim, będziecie złączeni z Chrystusem obecnym pod postaciami eucharystycznymi jako nadzwyczajni szafarze Komunii świętej. Będziecie Mu posługiwali w braciach i siostrach – chorych, w podeszłym wieku”. Apelowal do nowo ustanowionych, aby jak najgodniej wypełniali swoją posługę, dbali o swe dobre imię, dawali świadectwo wiary i pobożności, uczciwości i szlachetności, świadectwo mężczyzn pełnych Ducha i mądrości. Zwrócił uwagę, że szafarze powinni być ludźmi modlitwy, zwłaszcza adoracyjnej. „Jako mężowie i ojcowie bądźcie przykładem mężczyzn, którzy wiary się nie wstydzą, nie wstydzą się modlić, rozważać słowo Boże, pogłębiać swoją więź z Bogiem. ... Niech wszystkim będzie znana wasza postawa, postawa chrześcijanina, człowieka odkupionego, który żyje łaską, jest dobry, łagodny, cierpliwy, uprzejmy, wspaniałomyślny, wielkoduszny, wierny, skromny, wstrzemięźliwy, czysty, trzeźwy, opanowany w słowie i czynie”

Obecnie w całej archidiecezji katowickiej posługę tę pełni ok. 900 mężczyzn.

10. Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zaaprobowała obrządek błogosławieństwa nienarodzonych

Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zaaprobowała przedstawiony przez Episkopat Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej „Obrządek błogosławieństwa dziecka w łonie matki” (*Rite for the Blessing of a Child in the Womb*). Tekst angielski został zatwierdzony dnia 8 grudnia 2011, a tekst hiszpański 1 marca 2012 r. i przewiduje błogosławieństwo dzieci nienarodzonych podczas Mszy św., a także poza nią. Obrządek w obu językach został wydrukowany na początku maja 2012, by mógł dotrzeć do wszystkich parafii amerykańskich przed Dniem Matki, który w USA obchodzony jest zawsze w drugą niedzielę maja. W tym roku przypada on 13 maja. Obrządek w pliku PDF znajduje się na stronie internetowej

Episkopatu amerykańskiego <http://www.usccb.org/about/pro-life-activities/prayers/upload/Rite-for-the-Blessing-of-a-Child-in-the-Womb.pdf>.

Decyzję watykańskiej dykasterii z radością przyjęli amerykańscy biskupi Kościoła katolickiego. Przewodniczący komisji episkopatu USA do spraw krzewienia obrony życia, kard. Daniel N. DiNardo przyznał, że jest pod wrażeniem piękna błogosławieństwa dzieci nienarodzonych i że nie było lepszego dnia na ogłoszenie tej wiadomości niż Uroczystość Zwiastowania Pańskiego.

Inicjatywę ogłoszenia nowego rytu błogosławieństwa dzieci nienarodzonych w łonach matek zgłosił 4 lata temu biskup Joseph Kurtz, ówczesny ordynariusz Knoxville w stanie Tennessee. Konferencja Episkopatu USA zaaprobowała ją w listopadzie 2008 r. i przesłała do Rzymu w celu dokonania poprawek i ostatecznego zatwierdzenia. Modlitwa ma pomóc rodzicom czekającym na narodzenie swego dziecka, a także uświadomić jak cennym darem jest dziecko rozwijające się w łonie matki oraz mobilizować społeczeństwo do szacunku dla ludzkiego życia.

11. Błogosławieństwo lektorów, psalterzystów i ceremoniarzy w Poznaniu

W dniu 17 marca 2012 r. bp Grzegorz Balcerek, biskup pomocniczy archidiecezji poznańskiej, przewodniczył koncelebrowanej Mszy św. z okazji III Dnia Lektora Archidiecezji Poznańskiej i pobłogosławił 74 starszych ministrantów do pełnienia specjalnych funkcji w liturgii.

W homilii Biskup zauważył, że warto zastanowić się nad intencją, z jaką przychodzimy do naszych świątyń. Nie przychodzimy po to, by błyszczeć, realizować siebie czy być podziwianym, ale po to, by oddać chwałę Bogu. Czytając Pismo Święte, lektor czyta nie słowa ludzkie, ale słowo Boże. Powinien więc tak czytać, by ludzie słyszeli, że to mówi sam Pan Bóg i by się to Panu Bogu podobało.

Po Mszy św. odbyło się spotkanie dla wszystkich lektorów, psalterzystów i ceremoniarzy, połączone z warsztatami fonetycznymi, na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

12. Bp Piotr Greger z Bielska-Białej członkiem Komisji

13 marca 2012 r. w czasie 357. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski na wniosek przewodniczącego Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów bpa Adama Bałabucha biskup pomocniczy diecezji bielsko-żywieckiej bp Piotr Greger został wybrany członkiem tej Komisji.

13. Prymas Holandii apeluje o przestrzeganie norm liturgicznych

Środki komunikowania społecznego informowały, że metropolita Utrechtu i prymas Holandii, kard. Willem Jacobus Eijk wezwał księży, diakonów i wiernych świeckich w specjalnym liście do przestrzegania norm liturgicznych. Przypomniał on, że zgodnie z Kodeksem prawa kanonicznego biskup diecezjalny ma „czuwać nad tym, by do dyscypliny kościelnej nie wkradły się nadużycia, zwłaszcza w zakresie posługi słowa, sprawowania sakramentów i sakramentaliów, kultu Boga i świętych, jak również zarządzania dobrami” (Kan. 392 § 2). Dlatego wezwał wszystkie osoby związane z posługą duszpasterską do „poznania i starannego przestrzegania norm liturgicznych”. Zastrzegł, że, jeśli dojdzie do przypadków naruszania

norm dotyczących sprawowania Eucharystii, nie zawaha się narzucić sankcji przewidzianych prawem kanonicznym, w tym odebrania tym, którzy dopuszczają się takich nadużyć, powierzonej im misji kanonicznej.

Do nadużyć liturgicznych, do których najczęściej dochodzi na terenie Holandii, należą przypadki głoszenia homilii przez świeckich lub wypowiedanie przez nich głośno fragmentów modlitwy eucharystycznej – kulminacyjnego momentu Mszy św. Przewodniczący holenderskiego episkopatu przypomniał, że modlitwy takie mogą wygłaszać tylko kapłani.

14. Nominacja członków Papieskiego Komitetu ds. Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych

Dnia 7 marca 2012 r. papież Benedykt XVI mianował dwóch członków Papieskiego Komitetu ds. Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych. Są to: abp Salvatore Fisichella, przewodniczący Papieskiej Rady dla Popierania Nowej Ewangelizacji i abp Savio Hon Tai-Fai, S.D.B., sekretarz Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów.

15. Kard. A. Cañizares o masowych koncelebracjach Mszy św.

W dniu 5 marca 2012 r. kard. Antonio Cañizares Llovera, prefekt Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów uczestniczył w prezentacji książki ks. Gullaume'a Derville'a na temat koncelebracji. W swoim wystąpieniu przypomniał, że jedną z podstawowych kategorii liturgii jest piękno. Musi być ona sprawowana w taki sposób, aby piękno należące do istoty chrześcijańskiego misterium mogło się ujawnić w całej pełni. W tym też kontekście należy postrzegać kwestię koncelebry. Sobór dopuścił tę możliwość, aby lepiej uwidocznić jedność prezbiterium, kapłańskiej wspólnoty. Kiedy jednak koncelebransów jest zbyt dużo, tak że nie tworzą harmonijnej całości, nie są w stanie skoordynować swych słów i gestów bądź tracą w ogóle kontakt z ołtarzem, intencja Soboru nie zostaje zachowana – uważa szef watykańskiej dykasterii ds. liturgii. W jego przekonaniu pytanie postawione w tej kwestii przez Benedykta XVI jest w pełni zasadne i wymaga dostosowania aktualnej praktyki do wymogów liturgii i soborowego nauczania.

Kard. Antonio Cañizares Llovera zauważył, że masowe koncelebry nie służą pięknu i harmonii liturgii. Praktykę tę zatem należy zrewidować, pamiętając o motywach, jakimi kierował się Sobór Watykański II, kiedy dopuszczał taką formę sprawowania Eucharystii.

Wypowiedź Prefekta Kongregacji jest odpowiedzią na pytanie postawione przez papieża Benedykta XVI podczas jednej z ostatnich sesji Synodu Biskupów: czy Msze sprawowane wspólnie przez wielką liczbę księży odpowiadają jeszcze zamysłowi Chrystusa?

16. Trzydzieści krajów europejskich protestuje przeciwko niedzielom roboczym

Z relacji umieszczonej w „L'Osservatore Romano“ z 6 marca 2012 r. dowiadujemy się, że w niedzielę 4 marca w 13 europejskich krajach wielu wyszło na place i ulice, aby wyrazić sprzeciw wobec niedzieli roboczej. Inicjatywa wyszła od „European Sunday Alliance”, zrzeszającego rozmaite związki zawodowe, organizacje pozarządowe, wraz ze wspólnotami katolickimi, protestanckimi i prawosławnymi: wszyscy zjednoczyli się, aby potwierdzić szczególny i fundamentalny charakter niedzieli.

Była to pokojowa manifestacja, w której uczestniczyło tysiące osób w Austrii, Belgii, Republice Czeskiej, Chorwacji, Francji, Grecji, na Węgrzech, we Włoszech, w Polsce, Słowacji,

Szwajcarii i Hiszpanii. Z tej okazji Komisja „Sprawiedliwość i Pokój” Konferencji Episkopatu Chorwacji wydała dokument, mający na celu uwrażliwienie chrześcijan, aby coraz powszechniej sprzeciwiali się pracy w niedzielę. Niedziela winna pozostać dniem poświęconym rodzinie i Panu.

17. Bp Jan Tyrawa o nadzwyczajnych szafarzach Eucharystii

„Internetowy Dziennik Katolicki” z 2.03.2012 r. informował, że biskup bydgoski Jan Tyrawa odwiedził uczestników specjalnych rekolekcji dla nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej, które odbywały się w Bydgoszczy pod hasłem „Przeżywać Mszę świętą sercem”. Mówił wtedy o nadzwyczajnych szafarzach Komunii Świętej: „Niewątpliwie na naszych oczach tworzy się wspólnota ludzi, która jest bardziej zaangażowana w życie Kościoła poprzez posługę Eucharystii”. Wymienił dwa zadania, które stają przed nadzwyczajnymi szafarzami. Szafarze przede wszystkim odwiedzają chorych, niosąc im Najświętszy Sakrament. Pomagają również swoim duszpasterzom przy ołtarzu. Czują się poprzez to nie tyle wyróżnieni, co zobowiązani do czegoś więcej. I tutaj jawi nam się bardzo ważny aspekt rodzin, które są z nimi. Szafarze są wspierani przez najbliższych nie tylko modlitwą, ale codzienną postawą. Dzięki temu członkowie rodzin pozuwają się do dawania szczególnego świadectwa.

18. Komisja Episkopatu Austrii ds. Liturgii i Muzyki Kościelnej obradowała w Rzymie

Nowy okres działalności na lata 2012-2016 Komisja Episkopatu Austrii ds. Liturgii i Muzyki Kościelnej rozpoczęła podróż do Rzymu w dniach 27.2.-2.3.2012. Temu spotkaniu Komisji przewodniczył abp. Alois Kochgasser, a jej członkowie spotkali się m. in. z ceremoniarzem papieskim, prał. Guido Marinim, z kierownictwem Papieskiego Instytutu Liturgicznego San Anselmo, z Prefektem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz abp. Piero Marinim. Tematem rozmów były zagadnienia reformy liturgii oraz nowe wydania modlitewnika „Gotteslob”, mszału i obrzędów pogrzebu. Abp Piero Marini, który 3./4. 12.2013 r. przybędzie do Salzburga z okazji 50-lecia ogłoszenia Konstytucji o liturgii, zachęcał, by być wiernym postanowieniem reformy zapoczątkowanej przez Sobór Watykański II.

19. Kongregacja Nauki Wiary pracuje nad mszałem dla byłych anglikanów

„Internetowy Dziennik Katolicki” z 22.02.2012 r. informował, że ostateczne zatwierdzenie tekstów liturgicznych dla ordynariatów byłych anglikanów w Wielkiej Brytanii będzie wymagać długich badań, być może nawet pięcioletnich.

Aktualnie Stolica Apostolska zaaprobowała już tymczasowo kalendarz liturgiczny, Liturgię godzin oraz obrzędy sakramentu małżeństwa i obrzędy pogrzebu. Trwają jednak jeszcze prace nad Liturgią Eucharystii, uwzględniającą anglikańskie elementy. Kongregacja Nauki Wiary powołała w tym celu specjalną komisję teologów i liturgistów. W styczniu 2012 r. odbyło się jej pierwsze posiedzenie.

20. Benedykt XVI ofiarował złotą różę dla Świętej Góry w Gostyniu (archidiecezja poznańska)

Papież Benedykt XVI ofiarował złotą różę dla sanktuarium maryjnego na Świętej Górze w Gostyniu w archidiecezji poznańskiej. Gest ten został wykonany z okazji 500-lecia wydania przez Jana Lubrańskiego, Biskupa Poznańskiego, dekretu, na mocy którego zatwierdził cuda, które dokonały się na Świętej Górze. Główne uroczystości związane z przyznaniem róży papieskiej odbędą się 24 czerwca pod przewodnictwem abp. Stanisława Gądeckiego.

W 1979 r. bł. Jan Paweł II przywiózł na Jasną Górę złotą różę, którą pragnął przekazać temu sanktuarium papież Paweł VI. W 1987 r. bł. Jan Paweł II ofiarował złotą różę dla sanktuarium maryjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej.

Bulla Benedykta XVI związana z ofiarowaniem złotej róży dla Świętej Góry nosi datę 14 lutego 2012 r. Publikujemy ją w języku łacińskim i polskim na s. 17-18 obecnego numeru „Anamnesis”.

21. Liturgiczne nowości wydawnicze

Księgi liturgiczne

Mszalik z czytaniem na cały rok, Pallottinum, Poznań 2012, ISBN 978-83-7014-675-7.

Książki związane z liturgią

Ks. Stanisław Araszczuk, *Mistagogia liturgiczna i jej korelacja z dokumentem „Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”* (Rozprawy Naukowe 88), Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu, Wrocław 2012, ISBN 978-83-7454-199-2.

Ks. Jerzy Bagrowicz, *Czy wiemy, co sprawujemy? Wtajemniczenie w liturgię Mszy Świętej*, Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników, Włocławek 2012, ISBN 978-83-7401-327-7.

Ks. Paweł Maciaszek, *W bliskości Boga. Jak żyć liturgią?*, Edycja św. Pawła, Częstochowa 2012, ISBN 978-83-7797-063-8.

Misterium Chrystusa w roku liturgicznym. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Bogusławowi Nadolskiemu TChr z okazji 55-lecia Święceń Kapłańskich i 50-lecia pracy naukowej, redakcja naukowa ks. Jacek Nowak SAC, Hlondianum, Poznań 2012, ISBN 978-83-62959-24-2.

Im Namen ... Amen. Liturgie in Stichworten, von Gunda Brüske und Josef-Anton Willa (Hg.), Paulusverlag, Fribourg 2012, ISBN 978-3-7228-0823-9.

Pietro Sorci, *La celebrazione cristiana delle esequie*, Editore Il Pozzo di Giacobbe, 2012, ISBN 978-88-612-4351-4.

Zenon Ziółkowski, *Gorzkie żale, przybywajcie... Rozważania Męki Pańskiej*, Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „ADAM”, Warszawa 2012, ISBN 978-83-7821-001-6.

Ks. Cezary Smuniewski, *Ofiara eucharystyczna i nasze życie wieczne. Eschatologiczne ukie-runkowanie Eucharystii jako ofiary w nauczaniu Jana Pawła II*, Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „ADAM”, Warszawa 2012, ISBN 978-83-7232-988-2.

Giuseppe Liberto, *Liturgica poliphonia*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2012, ISBN 978-88-209-8755-8.

Ruggero Dalla Mutta, *Liturgia degli infermi. Studio storico-teologico*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2012, ISBN 978-88-209-8762-6.

La liturgie témoin de l'Eglise. LVII Settimana di studi sulla liturgia svoltasi a Parigi dal 28 giugno al 1 luglio 2010 presso l'Istituto di Teologia di Saint-Serge, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2012, ISBN 978-88-209-8650-6.

Robert F. Taft, *Il rito bizantino. Una breve storia*, Edizioni LIPA, Roma 2012, ISBN 978-88-89667-39-2.

Słowo Boże w życiu i misji Kościoła. Wokół adhortacji apostolskiej Benedykta XVI „Verbum Domini”. Materiały z sympozjum, red. ks. Dominik Ostrowski, Wydawnictwo Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Świdnickiej „Adalbertus”, Świdnica 2012, ISBN 978-83-60663-60-8.

Ks. Waldemar Jan Pałęcki MSF, *Służba Boża kamedułów polskich. Tradycje życia pustelniczego w świetle potrydenckiej liturgii rzymskiej (1605-1963)*, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin 2012, ISBN 978-83-7702-380-8.

Fundamentalne rzeczywistości liturgii (Mysterium Christi. Podręcznik liturgiki ogólnej i szczegółowej, t. 1), red. bp Wacław Świerzawski, s. Adelajda Sielepin, Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu, Zawichost - Kraków - Sandomierz 2012, ISBN 978-83-257-0386-8.

Historia liturgii (Mysterium Christi. Podręcznik liturgiki ogólnej i szczegółowej, t. 2), red. bp Wacław Świerzawski, s. Adelajda Sielepin, Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu, Zawichost - Kraków - Sandomierz 2012, ISBN 978-83-257-0409-4.

ks. Roman Zapala, *Przewodnik po Mszy świętej*, Wydawnictwo Petrus, Kraków 2012, ISBN 978-83-61533-87-0.

Ks. Piotr Waleńdzik, *Miejsce liturgii w nauczaniu pasterskim kardynała Stefana Wyszyńskiego*, Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej, Warszawa 2012, ISBN 978-83-87989-55-2.

Angelus A.Häußling, *Tagzeitenliturgie in Geschichte und Gegenwart. Historische und theologische Studien*, herausgegeben von Martin Klöckener, (Liturgiewissenschaftliche Quellen und Forschungen, Band 100), Aschendorff Verlag, Münster 2012, ISBN 978-3-402-11263-2.

Andreas Odenthal / Erwin Frauenknecht, *Der Liber Ordinarius des Speyerer Domes aus dem 15. Jahrhundert (Generallandesarchiv Karlsruhe, Abt. 67, Kopialbücher 452). Zum Gottesdienst eines spätmittelalterlichen Domkapitels an der Saliergrablege* (Liturgiewissenschaftliche Quellen und Forschungen, Band 99), Aschendorff Verlag, Münster 2012, ISBN 978-3-402-11262-5.

Stephane Verhelst, *Liturgia Ibero-Graeca Sancti Iacobi. Die Liturgie des hl. Apostels Jakobus (georgisch-griechisch)*, Jerusalem Theologisches Forum, Band 17, Aschendorff Verlag, Münster 2011, ISBN 978-3-402-07510-4.

Pascual Dotro, Ricardo Garcia, Helder Gerardo, *Dizionario di liturgia*, Editore EMP, Padova 2011, ISBN 978-88-2502-474-6.